

Képernyő

Foglyok, levelek

Különös hangulatot hagy a nézőben *Dallos Szilvia-Paizs* Gábor péntek esti tévéjátéka, a *Levelek Margit-nak*. Magyar munkaszolgálatos foglyok vonulnak be a faluba: képernyőre — és vonulnak ki a bő órás darab végén a falu: képernyőről. S amíg ott tartózkodnak (a passzív igei főnév, a *tartózkodás*, természetesen a világháborús munkatáborok értelmező szótárának nyelvén értendő) nem sok újdonság történik.

A háború végnapjaiban, a szerzők szerint utolsó nyarán játszódik a darab, melynek a templomkeresztbe zárt fájdalomsorok története ad epikus tartalmat. Ahogy a foglyok jelképesen-kényszerűen leegyszerűsítik a túlélés reményét egyetlen tompa ceruza vetette betűsorok mögé — akár Radnóti Miklós csüggedetlen razglednicái elevenednének meg a néző előtt. Így, talán csak így lehetett az értelmet konzerválni; az emberi szellem, a gondolkodás, csak így élhetett túl.

A szerzőpár darabja balladai helyzetkép azokról a magyar munkatáborokról, melyek ha nem is jutottak el az auswitzi, dachau borzalmakig, mégis egy emberirító gépezet apróbb tartozékaiként létében fenyegették az embert. Magyar katonák, magyar munkaszolgálatosokat dolgoztatnak magyar faluban. A rokonszenz, az együvértartozás számtalan megnyilvánuló patenti a körülményekhez képest talán túlszínezi a tablót, melyről a történelem azóta sokkal szomorúbb, tragikusabb képet festett. A darabban mindenesetre rokonszenves, hogy beéri szerényebb hűrok pengetéseivel: a kiszolgáltatottság, a csavaros paraszti észjárás mögül csendben kitárlukozó humánus az egyenruha rangjával szerzett tekintély mind-mind érzékeny molekulája volt az akkori valóságnak. Róluk szólt a péntek esti tévésház: nem többről — és nem kevesebbről.

Terus szerepét *Győri Franciska*, a Szegedi Nemzeti Színház művésznője játszotta tehetségesen. Rendező: *Esztergályos Károly*.

N. I.

Az utolsó kévéket

csépelte a héten Mórahalom határában ez a cséplőgép. Július 24-e óta járt tanyáról tanyára, szakszövetkezeti tagok és háztáji gazdaságok apró asztagait csépelte mostanáig. Körülbelül 2,5 ezer mázsa gabonát csurgatott zsákokba 11 ember segítségével, a bandagazda Batancs János felügyelete mellett.

A Zenebarátok is elkezdik

Beethoven év, Bartók év 1970: ez ad programot a szegedi Zenebarátok Kórusának. A 12 esztendeje működő együttes tavaly is szép sikereket ért el Szegeden, a megyén kívül: nyáron az esztergomi bazilikában és a nyírbátori Zenei Napok záróeseményein lépett a közönség elé. *Sugár Hósi* ének oratóriumát és *Beethoven IX. szimfóniájának* nagy kórusát énekeltek.

Ez utóbbit még az ősz folyamán több hazai nagyvárosban is bemutatják, s ezzel működnek közre az ideai szegedi filharmóniai évad nyitó koncertjén is. Októberben *Verdi Requiemjében* szerepelnek a *Vaszy Viktor* vezette Szegedi Szimfonikus Zenekarral a Dómban: a hangverseny bevétele Csongrád megye árvíz-károsultjainak ajánlották fel.

A Zenebarátok új évadjának próbái holnap, hétfőn

este 8 órakor kezdődnek a Tábor utcai zeneiskola hangversenytermében. Nem kisebb feladatra vállalkoztak még, hogy megtanulják és előadják *C. Franck* egyik oratóriumát is. Kedvezően haladnak tárgyalásaik a külföldi vendégszereplésekről: lengyelországi, NDK-beli esetleg hamburgi turnéről beszélnek. A nagyszabású elképzelésekhez persze elegendhetetlenül szükséges a kórus folyamatos frissítése. Elsősorban férfi-kari tagokat keresnek. Hogy a közös munka vonzóbbá, otthonosabbá váljék, *Szűcs István* szigorú orvos egy tervezett klub programját állítja össze. A kórus nem marad hűtlen a szegedi üzemekhez sem: ünnepeiken, rendezvényeiken működik közre.

Piac

Lehet, hogy a vágott baromfi árcsökkenésének hatására alakultak ki a tegnapi piaci csirkeárak, de így is feltűnő, hogy a városellátó vállalat 25 forintos áron kínálta félezer csirkéjét. De volt elég tyúk is, amelyet 22–24 forintjával árultak, hízott kacsa, amelynek kilóját 28 forintért adták. Ezúttal nem kevesebb, mint nyolc termelőszövetkezet hozott árut a szegedi piacra, ahol az is újdonság, hogy a fővárosinál jóval alacsonyabak az árak.

A legolcsóbb főzelékféle továbbra is a tök, amelynek kilóját 1 forintért mérik. De

volt ezúttal is sok győngyos paraj, sóska, zöldbab, sőt még zöldborsó is. Végezetül néhány összehasonlító adat a budapesti árakkal: a burgonya Szegeden 2,50–3,20. Budapesten 3,40–5 forint között kel el, itt 3–5 forint a paprika, ott 4,60–8,80, a fővárosban a görögdinnye ára is még 2 forinton felül van, sőt 3,60-ért is adják. A Magyar Hírlap piaci jelentése pl. némi nosztalgiával számol be arról, hogy Szegeden mekkora őszibarack-főlölség van.

Áru	Ára
(-tól -ig)	
Zöldbab, kg	3,50—4,50
Zöldborsó, kg	14,00—15,00
Spenót, kg	5,00—6,00

Sóska, kg	5,00—6,00
Karfiol, kg	5,00—6,00
Kelkáposzta, kg	3,00—4,00
Fejeskáposzta, kg	2,50—3,50
Vörshagyma, kg	3,00—4,00
Sárgarépa, kg	4,00—5,50
Gyökér, kg	6,00—6,50
Paradicsom, kg	2,50—3,00
Uborka, kg	3,00—5,00
Csemege-	
kukorica, db	1,00—1,20
Sárgadinnye, kg	3,00—
Görögdinnye, kg	1,20—1,50
Alma, kg	3,00—6,00
Körte, kg	4,00—6,00
Őszibarack, kg	3,00—7,00
Szilva, kg	2,00—2,50
Szőlő, kg	5,00—6,00
Málna, kg	24,00
Tojás, db	1,40—1,50

Elítélték a mihályteleki bicskást

Nagy Bata János (Szeged, Röszei utca 28.) segéd munkás a napokban állt a szegedi járásbíró előtt. Már nem először került összeütközésbe a törvénnyel, legutóbbi börtönbüntetéséből kegyelemmel szabadult.

Az idén április 27-én elment a szegedi Vadkert téri büféhez, s este 8 óráig mintegy másfél liter bort megivott. A büfénél ugyanebben az időben Cs. Gábor és Sz. József is elfogyasztott egy-egy pohár italt, s éppen tovább akartak indulni, amikor Nagy Bata János váratlanul elkapta a hozzá semmit sem szóló Sz. József kezét. „Sértegetsz?” — kérdezte tőle, aki viszont igyeke-

zett megnyugtani és beszédbe elegyedni vele. Nagy Bata nem engedett a fenyegető hangból, arra hivatkozott, hogy boxbajnok volt valamikor, ő a félelmetes „mihályteleki bicskás”. Nyomatékkal elővette zsebéből a kést. Nem sokkal később Cs. Gábor és Sz. József hazaindultak, jó 30–40 méterre maguk mögött hagyták Nagy Bata Jánost. Váratlanul azonban megszólalt a részeg „mihályteleki bicskás” és megkérdezte Cs. Gábortól, miért akarják őt megverni?

Hiába nyugtatták, kitört a verekedés; Cs. Gábor előbb magához rántotta, majd egy ház falának taszította, előkapta kését és Cs. Gábort

megszúrta. Szerencsére Cs. Gábor nem vesztette el lélekjelenlétét, védekezésül leterítette Nagy Batát.

A bíróság előtt természetesen más történetet adott elő Nagy Bata János, azt állította, hogy ő csak védekezésül használta kését. A tanúk és a szakértők azonban bizonyították a valódi történetet. A szegedi járásbíró Nagy Batát nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte, amelyet szigorított büntetés-végrehajtási munkahelyen kell letöltenie. Mivel megrögzött alkoholista, büntetése alatt elvonókezeléssel próbálják „meggyógyítani”. Az ítélet nem jogerős.

Első olvasásban...

Beszélgetések a kongresszusi irányelvekről

A kongresszusi irányelvek megjelenése megpezsdítette a politikai életet. Párttaggyűléseken, társadalmi és tömegszervezetekben, magánbeszélgetéseken egyformán kimeríthetetlen téma az MSZMP. X. kongresszusára készült dokument. Érdeklődési körükhöz leginkább simuló kérdésekről munkatársaink is beszélgetést kezdeményeztek közéleti emberekkel, üzemi, termelőszövetkezeti vezetőkkel, munkatársakkal. Az első olvasás utáni beszélgetések tartalmát folyamatosan ismertetjük.

Meg kell változtatni a szemléletet

A nők helyzetéről ebben az esztendőben hozott határozatot az MSZMP Központi Bizottsága. A kongresszusi irányelvek ismételt programszerűen fogalmazza meg a nők érdekében elvégzendő társadalmi-politikai feladatokat. Mit mond erről a nőmozgalom megyei vezetője, egy nagyjából női dolgozó üzem, a szegedi konzervgyár igazgatója, dr. *Ábrahám Antalné*?

— Az irányelvek olvasása közben igen megkapott az a figyelem, amellyel a párt a nők társadalmi helyzetét kezeli. Első ízben beszélünk erről a témáról úgy, mint igen fontos társadalmi kérdésről. Az elmúlt negyed században jogilag és anyagiilag többet tettünk a nőkért, mint más társadalmak egy évszázadban, mégis tudomásul kell vennünk, hogy csak az elején járunk a szocializmushoz illő megoldásnak. Sokat változott a szemlélet a nőkkel kapcsolatban a családban, a munkahelyen, a közéletben, mégis arra hívnam fel a figyelmet: a gazdálkodó egységek saját hatáskörükben, saját anyagi eszközeikkel óriási segítséget tudnának adni a februári KB-határozat megvalósításához. Nagyobb hányad és nagyobb figyelem illeti meg a nőket a gondoskodásból.

— Ezt a törekvést érzem abban is, hogy a párt saját hatáskörébe vonja a nőmozgalom hatékony támogatását; a pártszervezeteknek kötelességük lesz ennek irányítása, szervezése és ellenőrzése. A párt hatni tud a környezetre, a szemléletben ma még meg-megmutakozó torzulások leküzdésére. A nők társadalmi megbecsülését jól kifejezi a kongresszusra készült pártdokumentum is, és programként fogalmazza meg, hogy: „...közelebb kell jutni ahhoz, hogy megszűnjön a nők hátrányos helyzete és jobban érvényesüljön egyenjogúságuk”.

A kísérletezés nem önmagáért való

A kulturális, a művészeti életben pozitív változások és ellentmondások egyaránt felfedezhetők. Úgy fogalmaz az irányelvek, hogy az élet problémáinak megértését, a társadalmi kérdések elemzését is elvárja a művészeketől. A népszerű szegedi színművész, *Mentes József* így nyilatkozik erről a kérdéscsoportról:

— A kongresszus irányelvei egyértelműen leszögezik, hogy olyan művészekre van szükség, ame-

lyeknek tömegbázisuk van, segítik megértetni és formálni a mi társadalmunkat, világunkat. Ez a summázat nem egyszerűsíti a művészeti kérdéseket, de irányadó. Emlékezzünk csak vissza: a IX. kongresszus kimondta, hogy joga van a kísérletezésnek, a stíluskezelésnek. Ez megpezsdítette a művészeti életet, de hordaléka is volt a kísérletezési mozgalomnak. Gyakran öncélúvá, hóborttá, divattá vált ez a tartalmas jelszó, és elmaradt a céltudatosság. A kísérletezés szült fondorlatos jelzőrendszert is, spekulációt is. Márpedig a művészet nálunk csak akkor korszerű, ha az emberek felismerik benne a problémákat, saját gondolat- és érzésvilágukat. Nem a kísérletezés ellen beszélnek tehát — hanem a kísérletezés értelme és elhivatottsága mellett.

— A kongresszusi irányelvekben, az erről a témáról szóló tömör fogalmazásban benne érzem ezt az igényt. Mint ahogy benne érzem a kulturális közvéleményben is.

Egységes szemlélettel

Sok tapasztalatot gyűjtött a pártmunkáról dr. *Szekszárdi János*, aki hosszú ideje áll a DEMÁSZ igazgatósági pártszervezete élén. Ő a pártunka egyik legizgalmasabb kérdéséről, a káderpolitikáról ragadta ki az irányelvekből, az ezzel kapcsolatos tapasztalatait mondta el:

— Nehéz minden területen és minden szinten érvényt szerezni annak, hogy egységesen értelmezzük a párt káderpolitikáját. Pedig ez nagyon fontos, mert az állami személyzeti munkában, a pártéletben, a tömegszervezetekben ugyanúgy foglalkoznak káderkérdésekkel, sokszor pártunkívüli vezetők is. A követelmény és az elvárás is legyen egységes. A szocializmushoz való hűség követelményét például ugyanolyan fontossággal kell kezelni mindenütt. Ha a párt politikája ösztársadalmi érdeket fejez ki, ez foglalata a pártunkívüliek érdekeinek is. A szocializmushoz való hűséget tehát mindenütt úgy kell felfogni, mint a nemzeti érdekhez való hűséget. Ha ezt nem képes valaki alkalmazni a káderpolitikában, vitássá teheti személyi alkalmasságát is.

— A szocializmushoz való hűség nem ítéhető meg formalitásokból, deklarációk alapján, ennek tartalmi kritériumai vannak. Még az sem elegendő, hogy ezzel ellenkező magatartást sose tanúsítson valaki. Aktív viszonyt kell ezen értenünk, a tudatosság rangján álló cselekvőkészséget, a szocializmust meghatározó ideológia ismeretét és annak szellemében való munkálkodást.

— A IX. kongresszus határozott lépéseket tett a káderpolitika egységes értelmezése érdekében. De hogy a X. kongresszus irányelvei is beszélnek erről, s még több következetességre szólítanak fel bennünket, ebben a pártunka eddigi tapasztalatainak igazolását látom.

Értesítjük kedves ügyfeleinket,

hogy szeptember 15-től az 1. sz. (Mérei utcai) felsőruha részlegünknel és a 3. sz. (Kelemen utcai) fióküzletünkben a

NYITVATARTÁSI IDŐT
reggel 7 órától 19 óráig

MEGHOSSZABBÍTOTtuk
ÜGYFELEINK JOBB ELLÁTÁSA ÉRDEKÉBEN.

Szegedi Patyolat V.

xS 201 016